

saul van messel

vagans judaeus

tien joodse gedichten

heemstede

5 mei 1945 / 5 mei 1975

saul van messel

VAGANS JUDAEUS

tien joodse gedichten

en uw voetzool zal geen rust hebben
deuteronomium 28:65

heemstede

5 mei 1945/5 mei 1975

1875

1875

1875

1875

de toekomst van
een zoete verwachting:
een bittere herinnering

1875

1875

vagans judaeus

door zijn herinneringen
uit hun geheugen weggejaagd
heeft hij de toekomst
om asyl gevraagd

het heden
dat hij even overwoog
scheen hem
al te gewaagd

bevrijdingsdag 1975

o wimpers
van blinde ogen
uit het ongeziene
hangt de dag
halfstok

keerpunt 1975

toen de uren
wilden teruggaan/
zij hadden hun contract
met de tijd verbroken

heb ik de verleiding
niet weerstaan/
ik had verandering
van klimaat geroken

bij eergisteren aangekomen
bleef ik even staan
ik zag in de ochtend
de zon ondergaan

een noodlottig moment
want uren lopen vlug/
en ik durfde niet meer
ik ging terug

der weg zurück

wij kwamen eens op weg uit bergen belsen
in een gesloten trein langs een verlaten stad
ik dacht terstond aan almelo of velsen
omdat die stad schoorstenen had

maar in die tijd schreef ik nog geen gedichten
ik nam schoorstenen mee op goed geluk
vandaag wil ik ze uit mijn bodem lichten
syndroom geworden beelden stuk voor stuk

maar wat doe ik in almelo of velsen
met grijze spoken uit een troebel brein
moet ik opnieuw op weg uit bergen belsen
en wederom in een gesloten trein

jodenschool (1920)

vannacht op bed

wéér dat portret

fotograaf potjewijd

heeft ons allen gered

de lijst is nog heel

maar het glas wel kapot

en de beelden soms geel

wat gezichten op slot

ik denk dat ik nog

eens een album maak

als ik zeker weet

dat ik niet meer ontwaak

jodenjongen (1920)

de bedelaar die zich heer jesus waande
wij wierpen knopen in zijn vieze pet

ik zie hem nog door mijn geheugen gaande
op een stuk jute liggend langs de weg

en mij bekruipt de spijt/niet dat ik hoonde
zo deed mijn volk/maar dat ik hem niet vroeg

of hij soms dichter was en waar hij woonde
en hoe in godsnaam hij die pijn verdroeg

want bij de bureu in een boerenhuis
zag ik hem wel eens hangen aan het kruis

heimkehr

bij keulen de rijen over/juni 1945

met akelige precisie

pasten genietroepen

mijn laatste woord

in de smalle bailybrug

het verkeer was hersteld

wij gingen naar huis

maar het verband tussen mij

en dit gedicht ging voorgoed verloren

ik blijf aan beide oevers staan

befreit

vannacht op zolder

hoor ik gestommel

alsof ik bij mezelf ben ondergedoken

tezamen met niet nader

te identificeren rommel

niet meer te gebruiken/dan wel gebroken

daar zoekt geen mens

naar joden die verscholen

voortvegeteren uit de angst voor polen

maar plotseling houd ik de adem in

ik kan mezelf dus horen

ja zelfs mijn slaap verstoren

verward suf ik verder

dromend van vrije dagen

toen op mijn zolder nog geen joden lagen

ook toevallig

vannacht zag ik
joden weghollen/
hoe zouden zij weten
dat ik van een
razzia droomde

ontplofte belofte

josua 6

jericho

zo heten uw raketten
hun lading legt een stad
pardoes in puin

waar blijven omgengenen
die uw haast beletten
en waar het eindsignaal
uit bijbelse bazuin

o leven/
van de dood
genadebrood

messis messeliana I

de oplaag van deze mini-bundels
bedraagt 50 genummerde en
gesigeneerde exemplaren

501

146

ex partibus infidelium

V.m.